

مبانی نظرات شورای نگهبان در خصوص

قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲

قانون آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و

دادرسی الکترونیکی مصوب ۱۳۹۳

قانون اصلاح قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۴

(برگرفته از مشروح مذاکرات شورای نگهبان)

پژوهشگاه شورای نگهبان

سرشناسه	شورای نگهبان
عنوان و نام پدیدآور	مجلسی نظرات شورای نگهبان در خصوص قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ قانون آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی مصوب ۱۳۹۳ قانون اصلاح قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ (برگرفته از مشروح مذاکرات شورای نگهبان) نویسندگان محمدهادی توکلپور... (و دیگران)
مشخصات نشر	تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۲۳ ص.
شابک	978-600-8378-65-5
وضعیت فهرست نویسی	هیا
یادداشت	نویسندگان محمدهادی توکلپور، مصطفی مسعودیان، فهیم مصطفی زاده، کاظم کوهی اصفهانی.
عنوان دیگر	عنوان دیگر: مجلسی نظرات شورای نگهبان در خصوص قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ (با اصلاحات و الحاقات بعدی) برگرفته از مشروح مذاکرات شورای نگهبان. مجلسی نظرات شورای نگهبان در خصوص قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ (با اصلاحات و الحاقات بعدی) برگرفته از مشروح مذاکرات شورای نگهبان
موضوع	شورای نگهبان - صورت مذاکرات
موضوع	Shoraye negahban - Publication of proceeding
موضوع	شورای نگهبان - مصوبات
موضوع	Shoraye negahban - Resolution
موضوع	آیین دادرسی جزایی - ایران
موضوع	Criminal procedure - Iran
شماره افزوده	توکلپور، محمدهادی، ۱۳۴۴ -
شماره افزوده	شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان
رده بندی کنگره	KMHT502
رده بندی دیویی	۳۴۹.۵۵۰۶
شماره کتابشناسی ملی	۸۶۵۹۸۸۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	هیا

مبانی نظرات شورای نگهبان در خصوص قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ (با اصلاحات و الحاقات بعدی) برگرفته از مشروح مذاکرات شورای نگهبان

نویسندگان: دکتر محمدهادی توکلپور، دکتر مصطفی مسعودیان،

دکتر فهیم مصطفی زاده، دکتر کاظم کوهی اصفهانی.

ناشر: پژوهشکده شورای نگهبان

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۰ تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۸-۶۵-۵

قیمت: ۲۰۰,۰۰۰ تومان

تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی، کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲

فکس: ۰۲۱-۸۸۳۲۵۰۸۰

تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۲۵۰۴۵

www.shora-rc.ir

nashr@shora-rc.ir

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه
۱۳.....	بخش نخست: مبانی نظرات شورای نگهبان در خصوص قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲
۱۴.....	درآمد: درباره قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲
۱۶.....	مرحله نخست بررسی مصوبه در شورای نگهبان
۲۹۲.....	نظر (مرحله نخست) شورای نگهبان
۲۹۹.....	مرحله دوم بررسی مصوبه در شورای نگهبان
۳۵۶.....	نظر (مرحله دوم) شورای نگهبان
۳۵۸.....	بررسی تکمیلی مرحله نخست مصوبه در شورای نگهبان
۴۴۶.....	نظر (تکمیلی) مرحله نخست شورای نگهبان
۴۴۹.....	مرحله سوم بررسی مصوبه در شورای نگهبان
۵۰۸.....	نظر (مرحله سوم) شورای نگهبان
۵۱۰.....	مرحله چهارم بررسی مصوبه در شورای نگهبان
۵۴۱.....	نظر (مرحله چهارم) شورای نگهبان
۵۴۲.....	مرحله پنجم بررسی مصوبه در شورای نگهبان
۵۴۸.....	نظر (نهایی) شورای نگهبان

مقدمه

«شورای نگهبان» به عنوان نهاد پاسداری‌کننده از موازین شرع و قانون اساسی، وظیفه‌ی خطیر بررسی کلیه‌ی مصوبات مجلس شورای اسلامی و اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران را به عنوان یکی از وظایف مصرّح خویش در قانون اساسی بر عهده دارد تا قوانین و مقررات لازم‌الاجراء در جمهوری اسلامی ایران، مغایرتی با موازین شرع و قانون اساسی نداشته باشند. بدین‌سان، مجموعه نظرات ابرازی از سوی این نهاد در خلال بررسی مصوبات مجلس شورای اسلامی و اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و برای آحاد افراد جامعه قابل استفاده است؛ چه آنکه این نظرات، از جهتی شأن علمی و نظری دارد که می‌تواند مورد استفاده‌ی عموم علاقه‌مندان، به‌ویژه مجامع علمی- پژوهشی واقع شود و از جهتی دیگر، برای تنظیم قوانین و مقررات مورد نیاز در کشور، می‌تواند مورد توجه و استفاده‌ی سیاست‌گذاران و نقش‌آفرینان عرصه‌ی تقنین و اجرا قرار گیرد.

مقام معظم رهبری نیز در دیداری که با اعضای شورای محترم نگهبان در تاریخ ۱۳۷۹/۴/۲۸ داشتند، با تأکید بر اهمیت نظرات شورای نگهبان، خطاب به آنها فرمودند: «... مردم، مطلع نیستند... لازم است يك روال اطلاع‌رسانی منظم و مرتبی باشد که مردم در جریان قرار بگیرند، یا نظرات شورا مدوّن بشود و در اختیار اهل علم، حقوقدان‌ها، فقها و متخصصین بخش‌های مختلف گذاشته بشود؛ دانشگاه‌ها و حوزه‌ها ببینند و در جریان مباحث قرار گیرند؛ بیان شود در مورد این ماده‌ای که آنجا آمده، چه بحث‌هایی شده، تا رد شده است و چه اشکالاتی بود و بعد، آن اشکالات رفع شد یا تصویب شد و از این قبیل. ... الآن شما استدلال دارید، اما این استدلال برای مجلس، گاهی معلوم نیست، گاهی برای مجمع تشخیص هم درست معلوم نیست ... در حالی که خوب است در متن آن حکم اشاره‌ای به استدلال بشود و در يك محل جداگانه آن استدلال به تفصیل نوشته بشود. ... اینها چیزهایی است که بعد برای دیگری منبع و مدرک خواهد شد.»

بر همین اساس و در راستای پاسخگویی به این مطالبه‌ی به حق مقام معظم رهبری،

با تشکیل «پژوهشکده شورای نگهبان»، انجام فعالیت‌های علمی پیرامون نظرات شورای نگهبان به عنوان یکی از مأموریت‌های این مرکز، در چند قالب مختلف در دستور کار قرار گرفت. تدوین مجموعه نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات ادوار مختلف مجلس شورای اسلامی، تدوین مجموعه نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان راجع به اصول قانون اساسی، تدوین مجموعه نظرات فقهی شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات دیوان عدالت اداری، تدوین نظرات فقهی و حقوقی شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی، پیاده‌سازی، تنظیم و تدوین مشروح مذاکرات جلسات شورای نگهبان و راه‌اندازی سامانه‌ی اینترنتی جامع نظرات شورای نگهبان و بارگذاری کلیه‌ی نظرات شورای نگهبان بر روی پورتال پژوهشکده^۱ و در نهایت، استخراج مبانی نظرات و دلایل آرای شورای نگهبان، از جمله طرح‌هایی بود که برای عینیت بخشیدن به این مهم طراحی شد.

«مبانی نظرات شورای نگهبان» یا به عبارت دیگر «نظرات استدلالی شورای نگهبان»، که استخراج آنها در این پژوهشکده در قالب مجموعه‌ای منسجم و منظم به عنوان یکی از مهم‌ترین برنامه‌ها تعریف شده، عبارت است از: مجموعه استدلال‌های فقهی، حقوقی که اعضای محترم شورای نگهبان در جلسات بررسی مصوبات مجلس شورای اسلامی، بررسی اسانامه‌های مصوب هیئت وزیران، بررسی اصول قانون اساسی برای ارائه‌ی نظریه تفسیری و... در خلال مباحث خویش بیان کرده‌اند. این مجموعه از استدلال‌ها و برداشت‌ها، در قالب یک دسته‌بندی منظم و منطقی براساس دیدگاه‌های مختلف مطرح‌شده در مذاکرات اعضای شورای نگهبان و با استناد و مستنبط از آن، به تفکیک هر ماده از مصوبه یا سؤال و استفسار، استخراج، تنقیح و تدوین شده است. هدف از تهیه‌ی این مجموعه، آشنا ساختن مخاطبان به‌ویژه مجامع حوزوی و دانشگاهی و مراجع قانون‌گذاری، سیاست‌گذاری و اجرایی کشور با مبانی و ادله‌ی فقهی و حقوقی نظرات شورای نگهبان است.